KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 9. december 1987

om den franske regerings støtte til virksomheder i den træforarbejdende industri (Isoroy og Pinault)

(Kun den franske udgave er autentisk)

(88/282/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første afsnit,

efter i overensstemmelse med bestemmelserne i nævnte artikel at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger, under henvisning til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I

Isoroy-gruppen blev oprettet den 25. februar 1983 med tilbagevirkende gyldighed fra 1. januar 1982 gennem en fusion mellem de tre træforarbejdende virksomheder, Leroy, Isorel og Baradel. I 1983 ydede den franske regering støtte til denne gruppe i form af tilskud på 12 mio ffr. og indskud af ansvarlig lånekapital på 112 mio ffr., uden forinden at have anmeldt denne støtte til Kommissionen i henhold til EØF-Traktatens artikel 93, stk. 3.

Isoroy blev aldrig en rentabel virksomhed. Virksomhedens tab udgjorde i 1982 175 mio ffr., i 1983 124 mio ffr., i 1984 237 mio ffr., og i 1985 201 mio ffr., hvilket svarer til henholdsvis 9 %, 6 %, 12 % og 11 % af virksomhedens omsætning i disse år.

På baggrund af de vedvarende vanskeligheder i denne koncern ydede den franske regering påny støtte til Isoroy i 1985, denne gang i form af tilskud på 68 mio ffr., indskud af ansvarlig lånekapital på 40 mio ffr. og en afdragsordning for gæld på 98,5 mio ffr., til de offentlige myndigheder, igen uden forudgående anmeldelse til Kommissionen.

Til trods for denne gentagne støtte måtte Isory efter kort tid standse betalingerne og blev ved en afgørelse truffet af Tribunal de Commerce i Caen underlagt en gældssaneringsordning i perioden fra 2. april til 30. september 1986.

Tribunal de Commerce tog den 21. juli 1986 stilling til to alternative planer for overtagelse af Isoroy uden afvikling af gruppens gæld, som i mellemtiden var nået op på i alt 2,2 mia ffr.

Pinault-gruppens plan gik ud på, at Pinault skulle overtage hele virksomheden som sådan, medens den plan, der blev fremlagt af Seribo, som repræsenterede flere forskellige europæiske virksomheder, gik ud på at opsplitte Isoroy's aktiviteter på disse virksomheder.

Pinault's plan blev støttet af den franske regering, som havde afgivet principielt tilsagn om at deltage i finansieringen heraf med 250 mio ffr.; den franske regerings positive holdning til denne plan fremgik desuden af den omstændighed, at den offentlige anklagers stedfortræder under den offentlige høring ved Tribunal de Commerce udtalte sig til fordel for Pinault's plan.

Tribunal de Commerce valgte rent faktisk Pinault's plan, under henvisning til, at planen gik ud på en fuldstændig overtagelse, og at den set ud fra et nationaløkonomisk synspunkt var homogen og ville sikre beskæftigelsen for et stort antal ansatte.

Tribunal de Commerce gav herefter tilladelse til, at alle Isoroy's aktiver, tilgodehavender, anlægsaktiver og lagre blev overdraget til selskabet SCIM, der hører under Pinault-gruppen, for et nærmest symbolsk beløb, dog under forudsætning af, at såvel de offentlige som de private midler til finansieringen af denne plan blev tilvejebragt inden 1. oktober 1986. Da denne betingelse blev opfyldt, fandt den endelige overtagelse sted på denne dato.

II

Efter at Kommissionen havde erfaret, at Isoroy flere gange havde modtaget støtte af betydeligt omfang, opfordrede den ved skrivelse af 23. januar 1986 den franske regering til at fremsende udtømmende oplysninger om alle foranstaltninger, der var truffet til fordel for Isoroy siden selskabets oprettelse i 1982, med angivelse af de nærmere vilkår for de indskud af ansvarlig lånekapital, der havde fundet sted.

Den franske regering besvarede denne skrivelse ved skrivelse af 15. maj 1986, der indeholdt oplysninger om Isoroy's oprettelse, om de tilskud, der blev ydet i 1982 og 1985, om de kapacitetsnedskæringer, der havde fundet sted, og disses beskæftigelsesmæssige virkninger samt om den indtrufne betalingsstandsning, men ikke om de nærmere vilkår for kapitalindskuddene eller den betalingshenstand, Isoroy havde fået indrømmet over for de offentlige myndigheder, og heller ikke om den franske regerings intentioner om at træffe nye foranstaltninger i tilfælde af, at Isoroy blev overtaget af Pinault. Den franske regering gav tværtimod udtryk for den opfattelse, at det ikke tilkom de franske myndigheder at udtale sig om udfaldet af den kollektive procedure, der var iværksat, idet denne henhørte under de nationale retsinstanser.

Da Kommissionen i mellemtiden havde fået kendskab til, at den franske regering havde til hensigt på ny at yde støtte med det formål at lette Pinault's overtagelse af Isoroy, underrettede den ved skrivels af 12. juni 1986 den franske regering om, at uafhængigt af de skridt, Kommissionen måtte træffe i anledning af de overtrædelser af EØF-Traktatens artikel 93, der havde fundet sted i 1982 og 1985, skulle enhver ny støtte anmeldes forinden allerede på forlagsstadiet, og at enhver støtte, der var ydet i strid med bestemmelserne i artikel 93, ville kunne blive krævet tilbagebetalt.

Da Kommissionen ikke modtog noget svar på sin skrivelse af 12. juni 1986, men fik kendskab til den afgørelse, Tribunal de Commerce traf den 21. juli 1986, og som ville indebære støtte på 250 mio ffr., henvendte den sig på ny til den franske regering ved en skrivelse af 5. august 1986, hvori den krævede denne støtte anmedt inden 30 dage.

Da Tribunal de Commerce's afgørelse var blevet endelig, og da Kommissionen stadig ikke havde modtaget den krævede anmeldelse, besluttede den den 19. november 1986 at indlede proceduren efter EØF-Traktatens artikel 93, stk. 2, i anledning af den gentagne ydelse af støtte ud fra den betragtning, at denne støtte var omfattet af forbuddet i EØF-Traktatens artikel 92 og ikke forekom at opfylde betingelserne i nogen af undtagelsesbestemmelserne i samme artikels stk. 2 og 3.

Kommissionen opfordrede ved skrivelse af 1. december 1986 den franske regering til at fremsætte sine bemærkninger hertil.

III

Ved skrivelse af 27. november 1986 bekræftede den franske regering først og fremmest beslutningen om at yde Pinault-gruppen et rentefrit lån på 176 mio ffr., PAT-støtte (»prime d'aménagement du territoire«) på 24 mio ffr., og et indskud af ansvarlig lånekapital på 50 mio ffr., men anførte, at dette kun var en lille del af de midler, virksomheden havde brug for til saneringen. Den franske regering fremhævede de yderligere kapacitetsnedskæringer, der ville blive gennemført, og bebudede, at den ville fremsende yderligere bemærkninger, så snart der forelå mere udtømmende oplysninger.

Ved skrivelse af 9. januar, 30. april 4. juni og 5. juni 1987 og på et bilateralt møde den 26. maj 1987 fremsatte den franske regering sine bemærkninger inden for rammerne af proceduren.

Den franske regering kritiserede, at åbningsskrivelsen af 1. december 1986 ikke havde taget hensyn til indholdet af anmeldelsen af 27. november 1986, og at proceduren efter artikel 93, stk. 2, var indledt både over for den støtte, der var ydet Isoroy, og over for støtten til køberen, Pinault.

Den oplyste den nøjagtige størrelse af den støtte, Isoroy havde modtaget i 1983 og 1985, uden dog at meddele, under hvilke nærmere vilkår indskuddene af ansvarlig lånekapital havde fundet sted.

Den gjorde gældende, at der med støtten til Pinault-gruppen var tale om en lav støtteintensitet, at støtten ikke havde kunnet påvirke samhandelen mellem medlemsstater, bl. a. i betragtning af den betydelige import fra tredjelande, at støtten stemte overens med de retningslinjer, Kommissionen selv havde fastlagt for den træforarbejdende industri, og den var berettiget ud fra regional-, social- og miljøpolitiske betragtninger.

Fire andre medlemsstaters regeringer samt fire erhvervsorganisationer og to virksomheder inden for samme branche benyttede sig af lejligheden til at fremsætte deres bemærkninger.

IV

Statsinterventioner i form af tilskud, rentefrie lån, som kun skal tilbagebetales i tilfælde af overskud af en vis størrelsesorden, indskud af ansvarlig lånekapital og afdragsordninger for gæld til offentlige myndigheder er at betragte som statsstøtte jf. EØF-Traktatens artikel 92, stk. 1, idet de virksomheder og aktiviteter, støtten ydes til, derved ved hjælp af statslige midler fritages for en del af de omkostninger, de under normale omstændigheder havde måttet bære.

Den støtte, der i 1983 og 1985 blev ydet til Isoroy, bestod af tilskud på 80 mio ffr., indskud af ansvarlig lånekapital på 152 mio ffr., til favørrente, som den franske regering ikke har underrettet Kommissionen om, og en afdragsordning, hvor den franske regering i 1985 indrømmede Isoroy henstand med betalingen af gæld på 98,5 mio ffr., til det offentlige til 1986 og 1987, hvis virkninger kan sidestilles med et tilskud fra det tidspunkt, hvor betalingerne blev standset i 1986.

Den støtte, der blev ydet Pinault i 1986, bestod af et rentefrit lån på 176 mio ffr., som kun skal tilbagebetales i tilfælde af overskud af en vis størrelsesorden, indskud af ansvarlig lånekapital på 50 mio ffr., over 12 år, hvoraf de 3 første år er afdragsfri, med en rentesats på 5,5 % i den afdragsfrie periode og en rentesats, der afhænger af overskuddet, i de resterende 9 år, og endelig PAT-støtte på 24 mio ffr. Den heraf følgende økonomiske fordel for virksomheden består i, at der for lånenes vedkommende ikke er sat nogen fast frist for tilbagebetalingen, og at de er rentefrie (denne fordel kan anslås at svare til 9,25 % p. a., hvilket er den af Crédit National i november 1986 avendte rentesats), og at der for den ansvarlige lånekapitals vedkommende er indrømmet delvis rentegodtgørelse i de tre første år, hvilket anslås at svare til 3,75 procentpoints p. a. (dvs. forskellen mellem ovennævnte 9,25 % og den rentesats på 5,5 %, der gælder for den indskudte lånekapital).

EØF-Traktatens artikel 93, stk. 3, fastsætter, at »Kommissionen skal underrettes så betids om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil.... den pågæl-

dende medlemsstat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte fremgangsmåde har ført til en endelig beslutning«. Rent bortset fra spørgsmålet om anmeldelsespligten, har den franske regering ved at yde støtte til Isoroy i 1983 og 1985 og til Pinault i 1986 som et led i overtagelsen af Isoroy uden at overholde bestemmelsen om, at proceduren har opsættende virkning, tilsidesat sine forpligtelser efter artikel 93, stk. 3. Støtten er under alle omstændigheder formelt ulovlig som følge af formalitetsmangler, og den er desuden, hvad realiteten angår, uforenelig med Fællesmarkedet i artikel 92's forstand.

Under den retslige gældssanering rådede Isoroy over omkring 30 fabrikker og værksteder fordelt på 16 forskellige steder i Frankrig, hvor omkring 4 000 ansatte var beskæftiget med produktion af træbaserede plader, osteemballager, garvesyre samt døre og byggeelementer. Produktionen af træbaserede plader tegnede sig i 1985 for 80 % af Isoroy's omsætning.

Hvad markedssituationen angår, er forbruget af de pågældende plader (krydsfinér, stavlimet eller bloklimet finér henhørende under NIMEXE-nummer 44.15, træfiberplader under NIMEXE-nummer 44.11, spånplader under NIMEXE-nummer 44.18) til dels betinget af konjunkturerne inden for byggesektoren og møbelindustrien, der er de største aftagere af disse produkter. Den stagnation, der præger disse to sektorer, er i øvrigt blevet forværret af konkurrencen fra andre produkter, der kan erstatte træplader på næsten alle områder. Den strukturelle udvikling i træpladesektoren har derfor været stagnerende for disse produkter som helhed, medens der derimod ses en vækst for specialplader med højere værditilvækst som f. eks. strukturerede OSB-plader og MDF-fiberplader.

Disse produkter er genstand for samhandel mellem medlemsstater, og der er hård konkurrence mellem træpladeproducenterne i Fællesskabet, som desuden er udsat for konkurrence i form af omfattende import fra tredjelande. I 1985 importerede EF (EUR-10) 503 556 tons fiberplader fra tredjelande og eksporterede 45 058 tons, for krydsfinér lå importen på 1 241 401 tons og eksporten op 71 744 tons, medens tallene for spånplader var henholdsvis 1 363 770 tons og 141 799 tons.

I 1985 tegnede Isoroy sig for 26 % af den franske produktion af spånplader, hvilket svarede til 17 % af det franske marked. Frankrig eksportede 170 000 tons til andre EF-lande og importerede 300 000 tons. Frankrigs eksport udgjorde 11 % af den samlede samhandel med disse produkter inden for EF.

Isoroy tegnede sig for krysadsfinérpladers vedkommende for 20 % af Frankrigs produktion og havde en markedsandel i Frankrig på 10 %. Virksomheden eksporterede 29 % af sin produktion. Frankrig eksporterede 74 000 tons krydsfinérplader til andre EF-lande og importerede 48 000 tons. Frankrigs eksport udgjorde 30 % af den samlede samhandel med disse produkter inden for EF.

For fiberplader udgjorde Isoroy's produktion i 1985 80 % af Frankrigs produktion, svarende til 65 % af det franske marked. Virksomheden esporterede 27 % af sin produktion. Frankrigs samlede eksport til andre EF-lande lå på 68 000 tons, importen på 24 000 tons. Den franske eksport udgjorde 26 % af den samlede samhandel inden for EF med fiberplader.

Garvesyreproduktionen tegnede sig kun for 3 % af Isoroy's omsætning, men gruppen var den eneste garvesyreproducent i Frankrig, og størstedelen af dens produktion blev eksporteret. I 1985 eksporterede Frankrig 6 061 tons garvestofekstrater (NIMEXE-nummer 32.01-40) til andre EF-lande og importerede 1 820 tons fra Italien.

Den gentagne støtte fra den franske regering har derfor fordrejet eller truet med at fordreje konkurrencevilkårene og påvirket samhandelen mellem medlemsstaterne efter artikel 92, stk. 1, idet først Isoroy-gruppen og dernæst Pinault-gruppen samt disse gruppers produktion derved fik indrømmet betydelige fordele.

Når statsstøtte bestyrker visse virksomheders stilling i forhold til andre, som de konkurrerer med inden for Fællesskabet, må den anses at påvirke disse andre virksomheder.

I henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 1, er de former for statsstøtte, som opregnes i denne bestemmelse, principielt uforenelige med Fællesmarkedet. Undtagelserne fra dette princip, der er fastsat i artikel 92, stk. 2, kan ikke bringes i anvendelse i det her foreliggende tilfælde som følge af arten af den påtænkte støtte, som i øvrigt ikke tager sigte på virkeliggørelse af et af de nævnte mål.

EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, opregner de former for støtte, der kan betragtes som forenelige med Fællesmarkedet. Spørgsmålet om statsstøttes forenelighed med Traktaten må afgøres i relation til Fællesskabet som helhed og ikke blot i forhold til en enkelt medlemsstat. For at sikre Fællesmarkedets rette funktion under hensyntagen til principperne i EØF-Traktatens artikel 3, litra f), må de i artikel 92, stk. 3, fastsatte undtagelsesbestemmelser fortolkes restriktivt, når der skal tages stilling til en støtteordning eller et individuelt støtteprojekt.

Disse undtagelser kan specielt kun bringes i anvendelse, når Kommissionen er i stand til at godtgøre, at markedskræfterne alene — dvs. uden støtte — ikke i sig selv ville foranledige den potentielle støttemodtager til at handle på en sådan måde, at virkeliggørelsen af et af de i undtagelsesbestemmelserne nævnte mål fremmes.

Hvad angår undtagelsesbestemmelserne i EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), der omhandler støtte til fremme af udviklingen i visse regioner, må det bemærkes, at elleve af de seksten regioner, hvor Isoroy har industrianlæg, er

klassificeret som franske regionaludviklingsområder, men at ingen af disse regioner kan betragtes som værende præget af en usædvanlig lav levestandard eller en alvorlig underbeskæftigelse som anført i litra a).

Hvad angør undtagelserne i artikel 92, stk. 3, litra b), er det klart, at den omhandlede støtte ikke har til formål at fremme virkeliggørelsen af et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi. Under proceduren gjorde den franske regering gældende, at Pinault's overtagelse af Isoroy's interesser ville føre til en synergi, hvilke ville kunne reducere importen fra tredjelande, og understregede, at Pinault's investeringsprogram omfattede 45,6 mio til forureningsbekæmpelse. I denne forbindelse må det konstateres, at påstanden om støttens positive bivirkninger for Fællesskabets handelsbalance ikke er relevant for afgørelsen af spørgsmålet om, hvorvidt en af artikel 92's undtagelser kan bringes i anvendelse. Med hensyn til investeringerne på 45,6 mio ffr., må bemærkes, at dette svarer til 9 % af de samlede planlagte investeringer, og der er ikke ført bevis for nogen eventuel forbindelse mellem de 250 mio ffr., der ydes til Pinault i forbindelse med gruppens overtagelse af Isoroy, og de ovennævnte specifikke investeringer. Det må endvidere understreges, at der i Frankrig findes flere specifikke miljøstøtteordninger, men den franske regering har ikke oplyst, om de vil blive anvendt på de nævnte investeringer, eller om disse investeringer overhovedet er støtteberettigede i henhold til de specifikke ordninger.

Hvad angår undtagelserne i EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), der omhandler støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, må bemærkes, at den støtte, som regeringen traf beslutning om i 1986 i forbindelse med Pinault-planen, også omfatter PAT-støtte på 24 mio ffr. I denne forbindelse hævdede den franske regering, at den havde overholdt Kommissionens belsutning 85/18/EØF af 10. oktober 1984 om afgrænsning af de områder i Frankrig, der er støtteberettigede i henhold til PAT-ordningen [1]. For så vidt som den franske regering ligeledes har overholdt samordningsprincipperne for støtteordninger med regionalt sigte [2], kan den støtte, der i dette tilfælde er ydet i henhold til PAT-ordningen, anses at være forenelig med fællesmarkedet i henhold til undtagelsesbestemmelsen i EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), der omhandler støtte til fremme af udviklingen i visse økonomiske regioner. Under disse omstændigheder måtte betingelsen om en social og regional modydelse som anført af den franske regering under proceduren anses at være opfyldt af den ydede PAT-støtte.

De øvrige støtteforanstaltninger, der blev iværksat til fordel for Isoroy i 1983 og 1985 og Pinault i 1986 med henblik på overtagelse af Isoroy, blev ikke truffet i henhold til regionalstøtteordninger godkendt af Kommissionen. Denne støtte har først og fremmest haft den virkning, at Isoroy's aktiviteter fortsat kunne bestå som en helhed i den franske økonomi. Hvad specielt angår støtten til Pinault, må det desuden konstateres, at den i betragteligt omfang har begunstiget denne virksomhed ved at sætte den i stand til at fremlægge en plan for overtagelse af Isoroy, der var mere favorabel end nogen anden plan.

I 1986 gjorde den franske regering gældende, at støtten til Isoroy i 1982 havde sat denne virksomhed i stand til at investere 294,5 mio ffr., over perioden 1982 til 1984. Det blev endvidere hævdet, at støtten til Isoroy i 1985 blev ydet med det formål at sætte virksomheden i stand til at gennemføre investeringer på 219,1 mio ffr., i perioden 1985 til 1987.

Under proceduren fremhævede den franske regering bl. a., at støtten til Pinault ville sætte virksomheden i stand til at gennemføre et investeringsprogram på 533 mio ffr., i en treårig periode, der tog sigte på modernisering af produktionsprocessen, forøgelse af produktiviteten, omstilling til nye produkter og flytning af visse produktionsanlæg.

Den franske regering pegede desuden på de kapacitetsnedskæringer og personaleindskrænkninger, der var gennemført eller planlagt, i Isoroy-anlæggene.

Ifølge de foreliggende oplysninger havde Pinault med dette program til hensigt at nedskære produktionen af Isoroy's krydsfinérprodukter med ca. 9 %, at reducere produktionen af almindelige spånplader med ca. 7 %, at videreføre opførelsen af en fabrik til fremstilling af strukturplader på basis af træspåner (de såkaldte OSB-plader), at reducere produktionen af hårdfiberplader med 12 %, at øge produktionen af de såkaldte MDF-fiberplader og modernisere og rationalisere produktionen af andre produkter.

I denne forbindelse må det konstateres, at antallet af fabrikker, der fremstiller træbaserede plader i Fællesskabet, er faldet med 27 % i perioden mellem 1978 og 1984 (nemlig fra 588 til 432), og at produktionskapaciteten er faldet med 5 % (nemlig fra ca. 19 millioner m^3 til 18 millioner m^3). I den rapport om træpladeindustrien, De Forenede Nationer udsendte i 1984, beskrives denne branche således : »Udviklingen i denne periode (1978 til 1984) inden for træpladeindustrien i de nordiske lande, i EF-landene og i de centraleuropæiske lande, hvor antallet af fabrikker i drift, produktionen og produktionskapaciteten er gået tilbage, samtidig med at fabrikkernes

[1] EFT nr. L 11 af 12. 1. 1985, s. 28.
[2] EFT nr. C 31 af 3. 2. 1979, s. 9.

gennemsnitlige kapacitet er steget, tyder på ændringer i strukturerne inden for denne industri. En lang række små fabrikker med et forældet produktionsapparat er blevet nedlagt, og moderne fabrikker med specialudstyr er begyndt at producere specialplader for derved at opnå en bedre balance mellem udbud og efterspørgsel efter træplader både på hjemmemarkedet og verdensmarkedet«.

Den udvikling, der har fundet sted i Isoroy, og som forudses efter Pinault's overtagelse af virksomheden, adskiller sig ikke væsentligt fra den udvikling, der er sket i industrien som helhed. Sådanne lukninger af fabrikker, personaleindskænkninger, investeringer i modernisering, rationalisering og omstilling til mere specialiserede produkter ses også hyppigt hos Pinault's konkurrenter i Fællesskabet, som gennemfører dette uden specifik støtte. Det må også understreges, at Kommissionens forslag om et fælles handlingsprogram for træ- og papirindustrien af 30. maj 1983 (KOM(83) 222 endelig udg.) ikke kan opfattes som udtryk for, at Kommissionen har lagt sig fast på en positiv holdning til sådanne former for statsstøtte, og kan derfor ikke berøre rækkevidden af bestemmelserne i Traktatens artikel 92.

I betragtning af situationen på det relevante marked er de investeringer, som Isoroy- og Pinault-grupperne har sat i gang, således at betragte som et led i de aktiviteter, virksomhederne normalt selv må finansiere med egne midler, altså uden statsstøtte.

Hvad angår støtten til Pinault, må det desuden konstateres, at Pinault allerede har opnået betydelige fordele i kraft af, at virksomheden overtog samtlige Isoroy's aktiver (anlægsaktiver, tilgodehavender og lagre) for den symbolske sum af 168 mio ffr., hvoraf 100 mio ffr., skulle gå til dækning af Isoroy's arbejdsgiverudgifter under den retlige gældssanering. Pinault skulle på sin side indskyde 220 mio ffr., i egenkapital. Pinault har således erhvervet en række delvist moderniserede fabrikker til en pris, der ligger langt under deres reelle værdi. Den franske regerings vurdering er, at de overtagne selskabers cash-flow i 1990 kommer til at overstige deres omsætning med 8 %.

Under proceduren gjorde den franske regering endvidere gældende, at et af formålene med støtten til Pinault var at sætte gruppen i stand til bedre at imødegå den øgede konkurrence fra import fra tredjelande. Den fremhævede bl. a. den meget store import af krydsfinérprodukter fra Indonesien og østlandenes dumping af fiberplader. Det må imidlertid bemærkes, at de problemer, der måtte opstå inden for samhandelen med tredjelande, må løses inden for rammerne af Fællesskabets kompetence og ikke ved ensidige nationale foranstaltninger, som f. eks. statsstøtte.

Som det desuden fremgår af statistiske NIMEXE-oplysninger, er der ganske vist sket en stigning i importen fra tredjelande, men den franske import af træbaserede plader fra andre EF-lande er stadigvæk langt større — den tegnede sig (i vægt, og for alle pladeprodukter under ét) for 71 % i 1983, 70 % i 1984, 71 % i 1985 og 72 % i 1982 — og den her omhandlede støtte påvirker derfor navnlig samhandelsvilkårene inden for Fællesskabet.

Der må endvidere tages hensyn til den kumulative støtteeffekt, idet Isoroy før Pinault's overtagelse i en årrække uberettiget havde modtaget statsstøtte.

I betragtning af det ovenstående kan de gentagne støtteforanstaltninger til fordel for Isoroy og Pinault ikke anses at fremme udviklingen i den træforarbejdende industri uden at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, og de opfylder derfor ikke betingelserne i undtagelsesbestemmelsen i EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, litra c).

V

Konklusion

Hvad angår den støtte, der blev ydet til Isoroy i 1983 og 1985, må det fastslås, at et eventuelt tilbagebetalingspåbud ikke kan anses at ville få nogen reel virkning, eftersom virksomheden har en gæld på 2,2 mia ffr., og dens aktiver er blevet overtaget af Pinault for et symbolsk beløb. Selv om den støttemodtagende virksomhed i mellemtiden er gået fallit, finder Kommissionen, at det er nødvendigt at vedtage en endelig negativ beslutning vedrørende de to omhandlede støtteforanstaltninger. Denne beslutning er navnlig vedtaget af hensyn til konkurrerende virksomheder, i det omfang hvor disse er blevet påført skade som følge af tilsidesættelsen af Traktatens bestemmelser om statsstøtte.

Hvad Pinault-gruppen angår, beløber den støtte, der blev ydet i 1986, sig til i alt 250 mio ffr. Heraf må PAT-støtten på 24 mio ffr., betragtes som forenelig med Fællesmarkedet, jf. artikel 92, stk. 3, litra c), og Kommissionen har ingen indsigelser mod denne støtte. Den resterende del af støtten — 226 mio ffr., (176 mio ffr., i rentefrie lån og 50 mio ffr., i ansvarlig lånekapital til en rente på 5,5 % i de første tre år) — må derimod betragtes som uforenelig med Fællesmarkedet, eftersom den ikke opfylder betingelserne i nogen af undtagelsesbestemmelserne i artikel 92.

En del af det samlede beløb, nemlig et lån på 50 mio ffr., er ikke blevet udbetalt til Pinault, og den franske regering må derfor forpligtes til ikke at gennemføre denne støtteforanstaltning.

Den øvrige del af den støtte, dvs. 126 mio ffr., i lån og 50 mio ffr., i indskud af ansvarlig lånekapital, blev derimod udbetalt til Pinault i november 1986, dvs. i løbet af undersøgelsesproceduren ; eftersom bestemmelsen om procedurens opsættende virkning i artikel 93, stk. 3, sidste punktum, således ikke er overholdt, er denne støtte endvidere ulovligt ydet som følge af formalitetsmangler, disse støtteforanstaltninger skal ophæves med virkning fra den dato, hvor nærværende beslutning meddeles til den franske regering ; dette krav om ophævelse gælder specielt de støtteelementer, der er indeholdt i de gældende foranstaltninger, nemlig den manglende fastsættelse af en forfaldsfrist og rentegodtgørelse for så vidt angår lånet på 126 mio ffr., og den delvise rentegodtgørelse, der er anslået til 3,75 procentpoints p. a., for så vidt angår indskuddet af ansvarlig lånekapital på 50 mio ffr. ; endvidere skal den rentestøtte, som Pinault uberettiget har modtaget af de ovennævnte to beløb (hovedstol) siden november 1986 (tidspunkt for lånenes udbetaling) ophæves ved inddrivelse.

På tidspunktet for vedtagelsen af nærværende beslutning beløber disse renter sig til henholdsvis 12 mio ffr., (af beløbet på 126 mio ffr.,) og 2 mio ffr., (af beløbet på 50 mio ffr.,) —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING :

Artikel 1

Den støtte på 12 mio ffr., i tilskud og 112 mio ffr., i indskud af ansvarlig lånekapital, der blev ydet Isoroy i 1983, den støtte på 68 mio ffr., i tilskud og 40 mio ffr., i indskud af ansvarlig lånekapital, der blev ydet til Isoroy i 1985, samt den støtte, der blev ydet Isoroy i 1985 i form af henstand med betaling af gæld til de offentlige myndigheder på 98,5 mio ffr., er ulovlig og uforenelig med Fællesmarkedet efter EØF-Traktatens artikel 92 og artikel 93, stk. 3.

Artikel 2

1. De støtteelementer, der er indeholdt i de foranstaltninger, som i 1986 blev truffet til fordel for Pinault i form af rentefrie lån på i alt 176 mio ffr., og et indskud af ansvarlig lånekapital på 50 mio ffr., til en rente på 5,5 % i de første tre år, er uforenelig med Fællesmarkedet, efter EØF-Traktatens artikel 92, og skal som følgelig ophæves med virkning fra datoen for meddelelsen af nærværende beslutning til den franske regering.

2. Af de i denne artikels stk. 1 nævnte foranstaltninger blev 126 mio ffr., i lån og 50 mio ffr., i indskud af ansvarlig lånekapital ydet Pinault i strid med de i artikel 93, stk. 3, fastsatte procedurebestemmelser, og denne støtte er som følge heraf ulovlig.

3. Den franske regering inddriver renterne af de i stk. 2 nævnte beløb på 126 mio ffr., og 50 mio ffr., som Pinault har fået eftergivet siden november 1986, og som på tidspunktet for vedtagelsen af nærværende beslutning beløber sig til henholdsvis 12 mio ffr., og 2 mio ffr.

Artikel 3

Den franske regering skal senest to måneder efter meddelelsen af nærværende beslutning underrette Kommissionen om de foranstaltninger, den har truffet for at efterkomme den.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Den Franske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 9. december 1987.

På Kommissionens vegne

Peter SUTHERLAND

Medlem af Kommissionen